

cesarjevo potrjenje; nekateri nemčurskih poslancev črnejo „bravo“.

Ta seja je bila pusta, kakor prva, a kratka, trajala je pičle pol ure.

Tretja seja je bila danes.

Naši dopisi.

Iz Kremisa na Donavi 11. sept. — Gospod Radivoj Poznik, c. k. inženir pri tukajšnjem okrajnem glavarstvu, po rodu Slovenec, se je silno potrudil pridši v ta nemški kraj, zvedeti za slovenske rojake. Bilo mu je vendar mogoče, tri gospode slovenskega rodú najti. Podaril je te gospod vsacega z mnogimi lepoznanstvenimi berili. Naročil se je na mnogovrstne časnike iz naših slovenskih krajev in jih odstopil svojim sorojakom. Škoda, da ni zdaj mogoče, da opravlja ta gospod svoj posel na slovenski zemlji, kar silno pričakuje; bil bi velika podpora. Živio! M. J.

Vipava 9. sept. — Svečanost Bleiweisova izvršila se je izredno sijajno — kaj tacega nismo se nikedar nadejali, osobito zato, ker je vreme prejšnji dan bilo jako neugodno. Vršilo se je vse v najboljšem redu in vsa svečanost svedočila je, da v istini plava duh premilega nam očeta nad nami. Vdeležile so se je še celó osebe, ki so slednji čas veselice čitalnične ignorirale. Prav tako, borimo se in govorimo le za stvar, osebnosti naj svete stvari ne ovirajo. Dobili smo tudi več pismenih in brzojavnih poročil. Prihodnjič poročam Vam o slavni in nepričakovani veselici več.

Iz Kostanjevice 3. sept. (Konec.) — Ker uže o kmetijskem poduku pišem, naj še povem, kaj mislim o tem poduku v ljudski šoli.

Ta poduk je dozdej odvisen od dobre volje učitelja in večkrat še bolj od dobre volje učencev. Kmetijstva se po navadi učijo ponavljavni učenci in učenke, po eno ali k večem po 2 uri na teden, ker več ur za ta poduk ni kje vzeti. Ker imamo ponavljavno šolo le od začetka leta do 15. sušca, je to res malo časa za tako važni poduk (ker ti dve uri se ne vštevate med druge ure ponavljavne šole); po končani ponavljavni šoli bi pa učitelj zastonj v šoli učencev pričakoval; nobenega ni več vgladati. Ker se v tako pičlo odmerjenem času nikakor kaj prida doseči ne more, bi bilo gotovo najbolje, ko bi se ves poduk v ponavljavni šoli prestrojil tako, da bi mu bil glavni smoter gospodarstvo. To se dá brez škode za druge predmete prav lahko storiti. Pred vsem pa je nam za ponavljavne šole treba dobrega berila, ki bi bilo učiteljem pravi kažipot pri kmetijskem poduku, in učencem tudi pozneje, ko bi iz šole izostali, koristna gospodarska knjiga.

Tako bi se vredilo vsaj teoretično podučevanje v gospodarstvu. Kaj pa s praktičnim podukom? Ali naj učitelj učence pozimi v šolski vrt vodi? Ali naj jih pozimi uči praktično čebelarstva? Vsak vé, da to ni mogoče. Kdaj tedaj, če poleti učencev nimamo?

Šolski vrti so za to, da bi se otroci v njih praktično učili kmetovanja; pa kako malokdaj more učitelj mladino v šolski vrt peljati! Nekdaj, ko so se otroci uže v vsakdanji šoli v višem oddelku nekoliko gospodarstva učili in niso drugi predmeti pobrali do minute vsega šolskega časa, je bilo učitelju mogoče otroke včasih peljati v šolski vrt ali v čebelnjak. Zdaj pa je druga. Zdaj učitelj, naj bo še tako vnet za gospodarski poduk, nima časa otrokom praktično pokazati, kar se mu potrebno zdi. Med šolskimi urami ne sme iz šole, po šoli pa tudi nima pravice, otrok pridrževati. Stariši jih pa navadno tudi uže komaj čakajo, da gredó z živino na pašo ali po drugih opravilih. Treba bo tedaj

vso našo sedanjo šolo nekako predelati, drugače bo toliko potrebni nauk o kmetijstvu le na papirji paradiral, v resnici bo pa malo koristil ali celó nič.

Kmetijstvo naj bi bilo obligatni predmet za učence, ki hodijo v viši razred vsakdanje šole, in za vse učence ponavljavne šole po vaséh in sploh krajih, kjer se ljudstvo največ s poljedelstvom vkarja.

L. Abram.

Iz Ljubljane. — Ta in prihodnji teden sme se imenovati cesarjev teden. Dne 8. t. m. pričelo se je slavljenje njegovega prihoda uže v Bruck-u na Muri ter se je ponavljalo po vsi poti do koroške meje; na Koroškem pa je nastalo še vse živahneje, in ko je cesar ob 5. uri popoldne dospel v Celovec, pozdravljalo ga je razun vrhovnih oblastnij brezštevilna množica ljudstva in slavaklicov ni bilo ne konca ne kraja. Enako se je godilo ves čas sijajnega cesarjevega bivanja na Koroškem, enako gotovo tudi na Primorskem, upajmo, da bo tudi v — Trstu! Mi Slovenci upamo, da bo prihod presvitlega cesarja tudi za nas vresničil njegovo odločno izrečeno voljo: „Mir hočem imeti med svojimi narodi!“

— (*Državna obrtna šola v Gradci.*) Z ozirom na c. k. vlade dopis, ki je bil naznanjen v predzadnji seji ljubljanskega mestnega odbora, opozarjamo slovenske stariše in obrtnike, da je vsled omenjenega dopisa odslé mogoče obiskavati državno obrtno šolo graško tudi takim učencem, ki so zmožni samo slovenskega jezika.

— (*Šole v Ljubljani*) pričnejo se 16. t. m., prihodnjo soboto. Vpisavajo se učenci dne 13., 14. in 15.

— (*Češpljev somenj*) in pa mesečni živinski somenj preteklo soboto sta drug družemu bila napoti. Sobotni bil je prav slabo obiskan; govedine prignali so ves živinski trg poln, pa redko nastavljen, toda kupčija bila je slaba, le po pitanih volih so hitro segli in jih primeroma dobro plačali okoli 30 parov, vsa druga kupčija bila je le „na drobno“. Konj in posebno žebet je bilo pa precéj na trgu, toda kupca zá-nje skoraj nič. Ker je bilo ljudstva malo, se tudi družega blaga ni več prodalo kot navadni tržni dan.

— (*Ljubljanski mestni zbor*) ima prihodnji torek ob 6. uri zvečer zborovanje in na dnevnem redu prav važne, večidel gospodarske zadeve.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Cesarjevo potovanje. — Po cesarjevem prihodu dne 8. t. m. popoldne v Celovec vršile so se tam sijajne slovesnosti, katere omenimo uže na drugem mestu. Enako sijajen bil je sprejem v Beljaku in Trbižu, kjer so dne 11. t. m. cesarja razun uradnih sprejemov pozdravili Zilci na konjih in Ziljke v brhki narodni noši, katera je vzbudila cesarjevo pozornost in zadovoljnost. „V spominj“ podaril je vsaki Ziljki cekin. Popoldne odpeljal se je cesar po železnici v Malborget. Vrnivši se od tod odpeljal se je proti Bovcu po vsi poti živahno in sijajno pozdravljan, prenočit v Bovec, krasno olepšan in razsvitljen. Pred stanovanjem „na pošti“ bila je bakljada čitalnice in družih društev sijajna, prepevanje cesarske kantate, „Naprej“, „Jadransko morje“, „Banovci“, poslušal je cesar tri četrt ure na balkonu in je izrekel deputaciji pevcev gorko zahvalo. Včeraj dospel je cesar povsod po okinčanih in z navdušenim ljudstvom napolnjenih selih ob 11. uri v Tolmin ter se nadalje odpeljal skoz Solkano v Gorico.

Z Dunaja. — Minister Taaffe, Falkenhayn in Pino se podajo k cesarju v Trst; vladi sovražni časniki s kislimi obrazi spremljajo poročila o sijajnem cesarjevem

potovanji na jugu. „Tribüne“ ojstro obsojuje postopanje okrajnega glavarja Schemerla nasproti primorskim Slovencem.

Iz Maribora. — Dne 10. t. m. zborovalo je v svojem prvem občnem zboru „Slovensko društvo“ pod predstvom dr. Radaj-a. — Poročal je najprej državni poslanec baron Gödl o svojem delovanju kot državni poslanec in izreklo se mu je popolno zaupanje društva in navzočih njegovih volilcev. Državni poslanec Mih. Herman nasvetuje in v temeljuje potem resolucijo, katera jasno kaže pot, po kateri naj se vpelje mir med Slovenci in Nemci na Štajarskem, namreč po določeni meji med Slovenci in Nemci naj se Slovincem dá poseben oddelek c. k. namestnije, in v deželnem zboru štajarskem naj v jezikovnih in šolskih zadevah poslanci glasujejo po kurijah, namreč o nemških samo nemški, o slovenskih samo slovenski poslanci.

Iz Lvova. — Metropolit Sembratovič, kateremu je tukajšnje namestništvo očitalo, da svoje pravoslavne duhovščine ne brzda dosti zoper prijazno nagibanje k Rusom, odpovedal se je, kakor časniki trdijo, po izrečni želji cesarjevi, nadškofijstvu.

Iz Egipta. — En teden je mirovalo vojskovanje v Egiptu, ker se je angleški poveljnik prepričal, da je Arabi-eva vojska bolj močna, kakor je prej sodil in da je Angležem treba zbrati več vojsko, ako hočejo napredovati od Kasasina proti Kairi. — Toda prišlo je še drugače. Arabi ni čakal, da bi se bilo Angležem ugodno zdelo, s topovi in puškami ga pozdraviti, ampak napadel je sam, in kakor se vidi, zelo nepričakovano angleško vojsko v Kasasinu, in to dvakrat zaporedoma, prvič dne 6. in drugič dne 9. t. m., to je v sredo in v soboto preteklega tedna. — Angleži niso hoteli verjeti, da bi bila poročila o napadu Arabi-evem resnična in šele, ko so sovražne bombe začele padati v angleški stan, segli so tudi oni po orožju, ter so po malih zgubah — kakor se angleška poročila ne ravno ponosno glasé — po hudem in dolgem boju, napad Arabi-ev odbili, sami pa se vrnili nazaj v Kasasin. — Blizo enako godilo se je pri Kasasinu preteklo soboto, samo da je boj dalj časa trajal in se je boja vdeležilo neprimerno več vojakov. — Telegram od dne 11. t. m. poroča o tem boju: Po izpovedbah vjetnikov nameraval je z napadom pretekle sobote angleški vojski Kasasin zopet vzeti, ker je mislil, da je tamošnja posadka še slaba. Pravijo, da je Arabi imel v boju 11.000 pešcev, pet švadrinov konjikov, 22 topov in 300 Beduinov. Sovražnik zapustil je Tel-el-Kebir ob 3. zjutraj pod poveljstvom Ali Fehmi-a ter je Angleže napadel od sprednje strani in na levem krilu. Ob enem pa je tudi na desnem krilu napadel en oddelek 2500 vojakov, ki so prišli od Salahieh. Egipčani izgubili so nad 100 mrtvih, število ranjenih ni še znano. Vso zdaj v Tel-el-Kebiru zbrano Arabi-ovo vojsko cenijo na 26.000 mož, ono v Salahieh-u pa na 5000 mož. — Drug telegram trdi, da se je pri boju pretekle sobote vdeležilo pod osebnim poveljstvom Arabievem od 15 do 20.000 vojakov vseh vrst. Egipčani vojskovali so se nepričakovano hrabro, so topove izvrstno rabili in so se umaknili v popolnem redu po hudem pritisku angleške vojske. Zguba sovražnikova ceni se na 250 mrtvih in ranjenih, angleška zguba kaže k večem 5 mrtvih in 54 ranjenih.

Angleži imajo zdaj neki zbrano vso svojo vojsko v Kasasinu in pričakuje se, da so včeraj ali danes Arabievo vojsko v Tel-el-Kebiru napadli.

XVI. izkaz doneskov

za spominek dr. J. Bleiweisa vit. Trsteniškega.

Gospod Šlibar Tomaž, župnik v Dupljah	1	gld.	—	kr.
Nabral gosp. Luka Svetec:				
„ Kobler Alojzij, posestnik, župan itd. v Litiji	10	„	—	„
„ Svetec Luka, c. k. notar itd. v Litiji	10	„	—	„
„ Nabrnik Ivan, c. kr. sodnik v Litiji	1	„	—	„
Nabral gosp. Jurij Cvajnar, župan v Preski:				
„ Cvajnar Jurij, župan itd. v Preski	1	„	—	„
„ Košenina M., posest. v Preski	1	„	—	„
„ Praprotnik Franc, učitelj v Preski	—	„	50	„
„ Peternel Anton v Gorčah	—	„	50	„
„ Kuralt Ant. iz Zgornje Senice	—	„	50	„
„ Pirih Ant., kolodvorski predstojnik v Medvodah	2	„	—	„
gospá Smole Marija iz Zgornjih Pirnč	—	„	50	„
gospod Lušina Matevž	—	„	20	„
„ N. N. iz Sore	1	„	—	„
gospá Potočnik Rozalija iz Sore	—	„	20	„
gospod Kavčič Lorenc, posestnik itd. v Medvodah	2	„	—	„
„ Čibašek Fr., posest. iz Zbilj	2	„	—	„
„ Šetina Valentin iz Zbilj	—	„	30	„
gospá Gabrič Ivana, žand. stražmeštra soproga v Medvodah	—	„	20	„
gospod Potišek Rafael, žandarm v Medvodah	—	„	20	„
„ Brezar Fr., žandarm v Medvodah	—	„	20	„
gosp. N. N., narodna Gorenjka	2	„	—	„
gospod Topolski Simon	1	„	—	„
„ Bajs Peter v Dvoru	1	„	—	„
Skupaj	38	gld.	30	kr.
K temu v zadnjem listu izkazanih	1352	„	50	„
Skupaj do zdaj	1390	gld.	80	kr.

Telegram „Novicam“.

Gorica 12. sept. ob 6. uri 45 minut popoldne.

V Solkanu cesar pozdravljen od duhovščine in župana z navdušenimi slovenskimi nagovori. Cesar preprijazno pojedince nagovori. Gromoviti živio! Od ljudstva navzoča tudi čepovanska čitalnica s slovensko zastavo.

Listnica vredništva. Gosp. J. H. v Zadlogu: Hvala za zaupanje, pa „Novicam“ ni mogoče pečati se z boleznimi pri ljudeh. Svetujemo Vam poprašati zaupljivega zdravnika. — Gosp. J. L. v V.: Hvala lepa za poslano, prosimo pa prav kmalu obširnega poročila.

Žitna cena

v Ljubljani 6. septembra 1882.

Hektoliter: pšenice domače 8 gold. 45 kr. — banaške 9 gold. 97 kr. — turšice 6 gold. 80 kr. — soršice 6 gold. 70 kr. — rži 5 gold. 36 kr. — ječmena 4 gold. 71 kr. — prosa 5 gold. 53 kr. — ajde 6 gold. 10 kr. — ovsa 2 gold. 91 kr. — Krompir 3 gold. 3 kr. 100 kilogramov.